
Flasketuten pekte på Brasil

LIVET ER MER...

KARI RONGE

Email: kari.ronge@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Berlevåg, Babettes gjestebud – og Anders Grimsmo, kommunelege I i Surnadal. Med en god porsjon mot kastet han og ektefellen Audhild Løhre norsk sjenanse på båten. Høsten 1999 lot de cyberspace bli mer enn virtuell i Porto Alegre.

Historien handler om «brave new world» i omvendt utgave av Huxleys skrekkscenario. Om flaskepost i moderne drakt, og om uventede og berikende kontakter som kommer i stand på Internett. Det handler også om e-post som et medium med langt lavere terskel enn vanlig fotpost. Og om en finnmarking som gjorde nordmøring av seg, men som verken ble traust eller altfor hjemmekjær av den grunn.

Anders Grimsmo (49) er på nettet til alle døgnets tider. Ved siden av praksisen i Surnadal, har han en halv stilling som førsteamanuensis ved Institutt for samfunnsmedisin, Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet (NTNU):

– Internett gir fantastiske muligheter til fagutvikling. Jeg kan kommunisere enkelt og greit. Forskningen drives seriøst og aktivt også for oss som er bosatt i distriktene.

Man finner hverandre i cyberspace og i virkelighetens vidunderlige verden. Fra venstre Audhild Løhre, Anders Grimsmo, Claudio Levitan og Eneida Serrano – med brasilianske venner. Foto privat

Eneste treff

Hans egen familie ble tidlig hektet, og det lenge før ordet Berlevåg gav 1 336 siders treff hos søkermonitoren Alta Vista en tilfeldig oktoberdag i 2000.

Det var far i huset som leste gjesteboken 1. juni 1997, da en høyst uvanlig melding tikket inn på hjemmesiden. Langt sør i Brasil hadde ekteparet Claudio Levitan og Eneida Serrano vært på kino. De falt pladask for Karen Blixens beretning om det vidunderlige måltidet, lagt til et øde fiskevær i Norge. Samme kveld satte arkitekten og fotografen seg foran PC-en. Tastet inn det fremmede navnet og fikk kun ett eneste treff: «Anders Grimsmo homepage, childhood in Berlevåg, my teens in Brønnøysund, AFS-student in Dayton, Ohio 1967/68. Finished medical school in Trondheim 1978. Married to Audhild Løhre in 1977, and moved to Surnadal in 1982. We have three sons, and still living with the family.»

Stod på trammen

– Hvordan kommer vi oss til Berlevåg? Bør vi ta fly til Bergen og leie bil derfra? spurte brasilianerne som spontant bestemte seg for å feriere i Norge.

Anders Grimsmo syntes en slik reiserute hørtes dyr ut. Han foreslo hurtigruten, med avhopp i Lofoten. Slik gikk det et par e-poster frem og tilbake. Så hørte han ikke mer før det kom en telefon, sommeren 1998. Om det passet at ekteparet fra Sør-Amerika kom på dagsbesøk med bussen fra Trondheim til Surnadal?

– Det var kjempeartig for oss alle. Og da vi kjørte Claudio og Eneida til togstasjonen på Oppdal, inviterte de oss til Brasil.

Det måtte imidlertid en påminnelse til for å gjøre turen til virkelighet. Beskjedenhet er en dyd for sjenerte nordmenn. Først da e-posten med spørsmålet: Kommer dere ikke snart? fylte hele skjermen, bestilte Audhild Løhre og Anders Grimsmo billetter. Dermed ble det en ukes opphold i Porto Alegre i

Brasil.

– Claudio Levitan er kultursjef i byen. Det ble museer og konserter i lange baner. En fantastisk uke, etterfulgt av en deilig badeferie i Argentina.

Gjenvisitt

Også badeferien hadde kommet i stand på elektronisk vis. Som 17-åring hadde Anders Grimsmo vært utvekslingselev i Ohio, med en argentinsk gutt. – Men da jeg fant frem til ham bare på hukommelsen, ble Audhild skeptisk. Nå fryktet hun det var feil mann jeg hadde knyttet kontakt med via nettet, og avtalt at hun og jeg skulle besøke, forteller Grimsmo.

Men den gang ei. Dessuten bar møtet med latinamerikansk storfamiliekultur frukter.

– I Argentina var det fest hele uken til ende. Og da vi skiltes, ble vi enige om utveksling av ungene våre.

Slik gikk det til at en latinamerikansk 18-åring tilbrakte én måned i Surnadal vinteren 1999, med nærkontakt til snø for første gang i livet sitt. Og sist sommer drog 16-årige Arne på gjenvisitt.

– Han drog som en typisk norsk ungdom, men kom hjem igjen med uttalt hyllest til et liv med kyss, klapp og klem, ler det faderlige opphavet.

Tillit og mot

Å hive seg ut i det går tydeligvis i arv i familien Løhre/Grimsmo. Å krysse lande- og kulturgrensene likeså. Foreløpig må Erik (13) finne seg i å bruke datamaskinen til surfing verden over.

– Han må vokse seg til først. Men også minstemann skal få oppleve Sør-Amerika på egen hånd, for gevinstene av disse kontaktene er enestående, sier Anders Grimsmo.

Slik lærer barna hva tillit betyr i praksis. Og at livet består av å ta en sjanse eller fem, for å møte folk som byr av seg selv.

– Det høres også ut som mot er en viktig bestanddel. Er det du eller din kone som er drivkraften?

Surnadal-doktoren blir taus en kort stund. – Æ har nok meir av finnmarkingen i mæ'. Hu' e fra Lundamo, samme plassen som Per Borten. Men vi e' ganske lik', sjø. Vi e sammen om det hærre, heile familien! Dessuten var det brasilianeran' som tok de største sjansan', sjøl om det var æ' som skreiv svar på den alljer første flaskeposten.

Publisert: 30. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.